KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 8e december 1982 door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve "tot vaststelling van de regelen inzake omslag van het deel van het Gemeentefonds dat aan de gemeenten van het Vlaamse Gewest toevalt", heeft de 14e december 1982 het volgend advies gegeven :

Het voor advies voorgelegde ontwerp is,op een aantal cijfergegevens na, grotendeels de letterlijke weergave van het koninklijk besluit van 28 januari 1977 waarvan het de vervanging beoogt. Dat besluit werd echter niet aan de Raad van State voorgelegd.

*

AANHEF.

In de eerste aanhaling dient de verwijzing naar artikel 75 van de wet van 5 januari 1976 te worden geschrapt.

In de tweede aanhaling schrijve men : "... artikel 6, § 1, VIII, 2°".

De derde aanhaling plaatse men vóór de tweede.

De vierde aanhaling mag worden weggelaten.

*

BEPALEND GEDEELTE.

Artikel 1.

Het zou duidelijker en correcter zijn, in het eerste lid, 2° en 3°, en in het tweede lid, de percentages te vermelden die het resultaat zijn van de heffing bedoeld in het tweede lid en het per-

centage bestemd voor het Hulpfonds als 4°)in het eerste lid op te nemen, wat dan zou dienen gepaard te gaan met de aanpassing van de verwijzingen naar artikel 1 vervat in de overige artikelen van het ontwerp.

Wordt op die suggestie niet ingegaan dan leze men in ieder geval in het tweede lid : "de delen bedoeld in het eerste lid, 2° en 3°" in plaats van :"de delen bedoeld in artikel 1, 2° en 3°".

*

Artikel 2.

Het is gebruikelijk in wetten en verordeningen in de vermelding van de artikelen 2 en volgende het woord artikel af te korten. Men schrijve dus : Art.2, Art.3,enz.

Daar de indeling van de gemeenten in klassen ook wordt gehanteerd in verband met de verdeling van het Hulpfonds (zie artikel 10), stelle men de inleidende zin van artikel 2 als volgt : "Voor de toepassing van dit besluit worden de gemeenten ingedeeld in zes klassen : ...".

Op de laatste lijn, leze men : "150.000" in plaats van : "15.000 ".

*

Artikel 3.

Mede gelet op het bepaalde in artikel 7, stelle men dit artikel als volgt :

"Art. 3.- In de eerste vier klassen bedoeld in artikel 2 worden ...
In de eerste klasse worden de gemeenten ingedeeld in de cellen 11 of 12, naargelang ...

In de tweede klasse ... ingedeeld in de cellen 21, 22 of 23, naargelang ...

./.

In de derde klasse ... ingedeeld in de cellen 31, 32, 33 of 34, naargelang ...

In de vierde klasse ... ingedeeld in de cellen 41, 42 of 43, naargelang ... ".

Daar er in deze bepaling enkel sprake is van: "de actieve bevolking ten opzichte van de totale bevolking" moet worden verondersteld dat hier een ander criterium wordt gebruikt dan de zesde maatstaf bedoeld in artikel 6, vermits er daar sprake is van:"de actieve bevolking tewerkgesteld op het grondgebied van de gemeente" onderverstaan ongeacht of de betrokkenen de gemeente al dan niet bewonen.

Mocht het evenwel in artikel 2 om hetzelfde begrip gaan als in artikel 6, dan zou het begrip met dezelfde bewoordingen moeten worden vermeld.

Ter wille van de eenvormigheid, schrijve men in het tweede, derde, vierde en vijfde lid telkens : "... naargelang het percentage van de actieve bevolking ten opzichte van de totale bevolking lager ligt dan ..., van ... tot minder dan ... pct. bedraagt, ... pct. bereikt of overschrijdt".

Achter het tweede en het vierde lid plaatse men een punt en binnen in elk lid vervange men de kommapunten door komma's.

*

Artikel 4.

Indien het de bedoeling is dat het 3° en het 4° alle personen in overheidsdienst zouden omvatten, moeten er onder meer ook de personen bezoldigd door de Gemeenschappen en de Gewesten in worden opgenomen.

*

./.

Artikel 5.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, schrijve men : "de gemeenten ingedeeld in de zesde klasse" in plaats van : "de gemeenten met 150.000 en meer inwoners".

*

Artikel 6.

Uit de redactie van deze bepaling blijkt niet voldoende duidelijk hoe de verdeling die zij tot voorwerp heeft precies dient te gebeuren.

Dat onder relatieve waarde van elke maatstaf moet worden verstaan de hoegrootheid ervan in de betrokken gemeente vergeleken bij de totale hoegrootheid ervan voor het geheel van de gemeenten van de klasse waarin de gemeente is ingedeeld, blijkt niet zo maar uit de laconieke bepaling van het tweede lid. Uit die tekst kan niet met zekerheid worden afgeleid om welke relatieve verhouding het gaat. Bovendien is de bedoeling die men heeft niet zo voor de hand liggend, aangezien het in vijf gevallen op zeven om de relatieve waarde gaat ten opzichte van een optelling van relatieve waarden, wat vanuit een wiskundig standpunt bekeken vrij zonderlinge en dus onverwachte verdelingsmaatstaven zijn.

*

Ook de redactie van het artikel is voor verbetering vatbaar.

In de inleidende zin schrijve men : "de gemeenten ingedeeld in de vijfde klasse" in plaats van:"de gemeenten met 50.000 tot 149.999 inwoners". Na die inleidende zin plaatse men een dubbele punt in plaats van een kommapunt.

De eerste maatstaf is : "het bevolkingscijfer" en niet : "de bevolking".

De tweede maatstaf formulere men als volgt : "het percentage personen die, zonder in de gemeente te wonen, er om het even welk onderwijs volgen, het kleuter-en het lager onderwijs uitgezonderd".

/

De zesde maatstaf zou kunnen luiden : "de procentuele verhouding van het aantal personen die op het grondgebied van de gemeen actief werkzaam zijn tot het bevolkingscijfer van de gemeente".

Tevens zou moeten worden gepreciseerd wat onder:"woongelegenheden" moet worden verstaan.

*

Artikel 7.

Ook voor dit artikel gelden de bij artikel 6 gemaakte opmerkingen betreffende de referentieperiode en de onderlinge vergelijkbaarheid, van de voor elke verdeling in aanmerking te nemen gegevens

*

In § 1 herschikke men de diverse alinea's als volgt : eerste lid, vierde en vijfde lid versmolten tot één lid, tweede lid, derde lid.

In de inleidende zin van § 2 dienen de woorden : "eerste lic te worden geschrapt.

In § 2,a), leze men : "bevolkingscijfer" in plaats van : "inwonertal".

De woorden : "van die sommen" in § 2,b), zijn misleidend, daar zij lijken te slaan op "de opbrengst per inwoner" waarvan sprake in dezelfde bepaling, terwijl volgens de verklaringen van de gemachtigde ambtenaar, "de bedragen" vermeld in de inleidende zin van § 2 worden bedoeld.

De redactie van § 2,d), passe men in dezelfde zin aan als werd voorgesteld voor de tweede maatstaf van artikel 6.

*

Het verdient aanbeveling het artikel te herschrijven als volgt :

./.

"Art. 7.-§ 1. Het deel van ... pct. ... wordt omgeslagen over de gemeenten van de eerste vier klassen naar rata van de forfaitaire behoeften, waarvan het bedrag wordt bekomen door vermenigvuldiging van de overeenkomstig de §§ 2 en 3 berekende bedragen met de bevolkingscijfers van de respectieve gemeenten.

§ 2. De forfaitaire behoeften worden berekend als volgt :

Voor elk van de cellen ...

De rekeningen van de gemeenten .... In geval van samenvoeging ...

Op de bekomen resultaten ...

De Vlaamse Executieve ...

§ 3. Op de overeenkomstig § 2 vastgestelde bedragen worden de volgende correcties aangebracht :

a) Voor de gemeenten ...

...

d) ... ".

*

Artikel 8.

Bij deze bepaling moet worden opgemerkt, dat de organen van de Gemeenschappen en de Gewesten niet bevoegd zijn om verplichtingen op te leggen aan diensten en instellingen die niet onder hun gezag ressorteren. De voorschriften van artikel 8, hoe nuttig en nodig een samenwerking tussen het Rijk, de Gemeenschappen en de Gewesten ook moge zijn, kunnen dus voor dergelijke diensten en instellingen in rechte enkel uitwerking hebben in de mate en zolang dat de overheden onder wie zij ressorteren er mee instemmen dat ze de hun door het Gewest gevraagde medewerking verlenen.

./.

De inleidende zin van § 1 redigere men onder meer om die reden beter als volgt :

"De gegevens nodig voor de toepassing van de artikelen 3, 4, 5, 6 en 7 worden door de Vlaamse Executieve ingewonnen bij de volgende instanties, diensten en instellingen : ".

*

Uit het tweede lid van § 1 blijkt, dat de gegevens bedoeld in het eerste lid telkens de meest recente moeten zijn waarover de betrokken instantie, dienst of instelling beschikt, wat impliceert dat er van jaar tot jaar en van maatstaf tot maatstaf grote verschillen kunnen bestaan inzake de actualiteit van de gegevens waar men mee werkt, en dus ook een zeker gevaar voor willekeur.

Zulks zou in de mate van het mogelijke dienen te worden vermeden en in elk geval zou in de tekst moeten worden gepreciseerd dat bij elke verdeling de gebruikte gegevens op zijn minst voor alle gemeenten op dezelfde periode of hetzelfde tijdstip betrekking moeten hebben.

*

Wat betreft de bevolkingscijfers, moet worden opgemerkt dat, bij ontstentenis van een andersluidende bepaling, daaronder moet worden verstaan de bevolkingscijfers zoals ze blijken uit de jongst gepubliceerde resultaten van de tienjaarlijkse volkstellingen.

Blijkens het bepaalde in § 1,derde lid, en § 2 bedoelt men wellicht echter andere cijfers en zou bijgevolg moeten gepreciseerd worden welke cijfers men op het oog heeft. Bedoelt men de bevolkingscijfers zoals die jaarlijks worden berekend aan de hand van de wijzigingen in de bevolkingsregisters, dan moet daarbij worden opgemerkt dat het cijfers betreft die door de betrokken gemeenten zelf worden verstrekt en die wegens de aan allerlei oorzaken te wijten onvermijdelijke vertragingen en onnauwkeurigheden in het bijhouden van de registers soms sterk van de werkelijke bevolkingscijfers kunnen afwijken.

./.

*

Daar § 1, laatste lid, en § 2, allebei een afwijking zijn van de regel dat het de meest recente gegevens zijn waarmee rekening moet worden gehouden, worden die bepalingen best samengebracht in een zelfde paragraaf, die als volgt zou kunnen luiden :

"§ 2. Voor de omslag van het jaar 1983 worden, wat betreft de bevolkingscijfers en de actieve bevolking, de gegevens betreffende het jaar 1980 in aanmerking genomen. Voor de omslagen van de jaren 1984 en volgende worden telkens gedurende twee achtereenvolgende jaren dezelfde gegevens gebruikt".

*

Artikel 10.

Ten einde een objectieve verdeling van het Hulpfonds te waarborgen, verdient het aanbeveling dat de Vlaamse Executieve vooraf verdelingscriteria zou bepalen.

Men vulle de tekst van het eerste lid derhalve aan als volgt

"Het Hulpfonds ... wordt, onder vooraf door de Vlaamse Executieve bepaalde voorwaarden, omgeslagen ...".

*

Binnen de hem toegemeten tijd was het de Raad van State niet mogelijk de weerslag op de hier onder ogen genomen bepaling na te gaan van het op dit ogenblik reeds in ontwerp bestaande genummerd koninklijk besluit waarbij het begrotingsevenwicht zou worden opgelegd aan de provincies, de gemeenten en aan de agglomeraties en federaties van gemeenten.

+

In het tweede en in het derde lid schrijve men : "deelname" in plaats van: "deelhebbing".

*

./.

Artikel 12.

Het artikel zou overzichtelijker worden,indien de §§ 1 en 2 zouden worden versmolten tot een paragraaf. De verwijzingen in de §§ 2 en 3 zouden dan moeten worden aangepast.

De inhoud van § 1, tweede lid, lijkt zo evident, dat men he nut van die bepaling niet inziet. Mocht zij toch enig nut hebben, dan rijst de vraag waarom niet dezelfde regel geldt voor de gevallen bedoeld in § 2.

In § 1 schrijve men:"voorafneming" in plaats van:"heffing".

In § 4 zijn de woorden:"en bestemd voor de gemeenten met 150.000 en meer inwoners" overbodig.

*

Artikel 13.

De tekst van deze bepaling dient als volgt te worden aangevuld : "Het koninklijk besluit van 28 januari 1977 tot vaststelling ... toevalt, gewijzigd door het koninklijk besluit van 5 november 1981, wordt opgeheven".

*

Artikel 14.

Daar de verdelingen die overeenkomstig het koninklijk besluit van 28 januari 1977 dienen te gebeuren op 1 januari 1983 nog niet allemaal zullen vereffend zijn,regele men de inwerkingtreding van het besluit beter als volgt :

"De bepalingen van dit besluit hebben voor het eerst uitwerking voor de omslag van het jaar 1983".

*

./.

Artikel 15.

Gelet op artikel 74, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en de in toepassing daarvan binnen de Vlaamse Executieve tot stand gekomen verdeling van de uitvoeringsbevoegdheden, is het overbodig in het ontwerp een uitvoeringsbepaling op te nemen.

Wenst men evenwel toch een dergelijke bepaling in het ontwerp op te nemen, dan dient,gelet op de hiervoren vermelde takenverdeling, de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden met de uitvoering van het besluit te worden belast, en niet de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

- - - - - -

De kamer was samengesteld uit

de Heren : G. BAETEMAN, kamervoorzitter,

J. NIMMEGEERS, staatsraden,
J. BORRET,

Mevrouw : S. VAN AELST, toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. VANDENDRIESSCHE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

S. VAN AELST. G. BAETEMAN.